

KIESRAAD

GEVESTIGD IN HET GEBOUW VAN HET MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN TE 'S-GRAVENHAGE - TEL (070) 626476

717911

postbus 20011 2500 EA 's-Gravenhage

Aan
de Minister van Binnenlandse Zaken

Uw brief van
28 januari 1980
nr.B79/524

Ons kenmerk
3326

's-Gravenhage, 8 mei 1980

Onderwerp
Wijziging Kieswet;
uitputting kandidaten-
lijsten

In antwoord op Uw brief van 28 januari 1980, nr.B79/524, moge de Kiesraad U als volgt berichten.

De Raad kan instemmen met Uw opvatting dat, gelet op de principiële bezwaren van de VNG en het IPO, de onderdelen D en E van artikel I van het wetsontwerp dienen te vervallen.

Uit het voorgaande vloeit voort, dat zonder nadere maatregelen de stembiljetten bij zeer lange kandidatenlijsten voor de kiezers slecht hanterbaar zouden worden, hetgeen het stemgeheim in gevaar kan brengen. Inmiddels is gebleken, dat de oplossing, welke artikel I 15 van het Kiesbesluit biedt bij het in twee kolommen vermelden van lange kandidatenlijsten op stemmachines, geen moeilijkheden bij de kiezers heeft opgeleverd. De Kiesraad stelt dan ook voor aan artikel I 12 van het Kiesbesluit te zijner tijd een derde lid toe te voegen, luidende:

"In de gevallen, bedoeld in artikel G 8, derde en vierde lid,
"van de Kieswet, mogen de namen van de kandidaten, die de een-
"dertigste en volgende plaatsen innemen, in een of meer opvol-
"gende kolommen worden geplaatst, doch nimmer meer dan twintig
"per kolom. Deze kolommen worden lager afgedrukt dan de eerste
"kolom, terwijl daarboven worden geplaatst het aan de desbetref-
"fende lijst toegekende nummer en, in voorkomend geval, de naam of
"de aanduiding van de politieke groepering alsmede het woord
"" (vervolg) "".

Deze bepaling is facultatief gehouden, omdat het mogelijk is een iets langere lijst zonder het eerdergenoemde bezwaar in één kolom af te drukken.

De Raad vindt het een goede gedachte, dat in artikel G 8, vierde lid, wordt bepaald, dat in de in artikel G 8, derde lid, bedoelde gevallen op een lijst tweemaal zoveel namen worden geplaatst als het aantal aanbevelingen voor een voorkeurnummer bedraagt, waarbij dan een maximum van tachtig wordt gesteld. Ons college zou deze volgorde ook in de tekst van het vierde lid willen aanhouden en stelt derhalve voor dit lid als volgt te lezen:

"Wanneer de in het derde lid bedoelde lijst door meer dan twintig leden van de staten onderscheidenlijk de raad voor een voorkeurnummer wordt aanbevolen, mag daarop een aantal namen worden geplaatst, dat hoogstens tweemaal het aantal aanbevelingen bedraagt, doch nimmer meer dan tachtig".

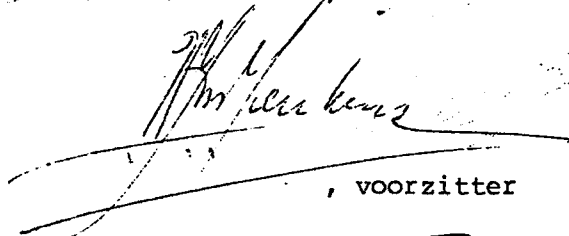
De Kiesraad voegt hieraan nog toe, dat in de voorgestelde wijziging van artikel H 2 niet voldoende duidelijk wordt aangegeven, in welke gevallen het hoofdstembureau van verzuimen terzake dient kennis te geven. Een dergelijk verzuim zou volgens de voorgestelde tekst niet bestaan, indien bijvoorbeeld bij een lijst van 48 namen - "meer dan veertig" - een door eenentwintig leden van het vertegenwoordigende lichaam ondertekende aanbeveling voor een voorkeurnummer is gevoegd. Dit zal wel niet de bedoeling zijn. De Raad stelt mitsdien voor het gestelde in artikel H 2, eerste lid, onder i, te lezen:

"dat, in het geval bedoeld in artikel G 8, vierde lid, met betrekking tot de lijst bij het centraal stembureau niet is ingeleverd een aanbeveling voor een voorkeurnummer, ondertekend door een voldoende aantal leden van de staten onderscheidenlijk de raad.

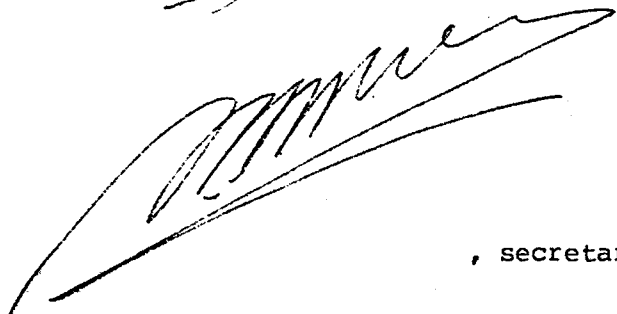
Ons college is met U van oordeel, dat een eventueel schrappen van artikel E 1, derde lid, en het schrappen van kandidaten, die boven het toegestane aantal op een kandidatenlijst zijn geplaatst indien dit niet door het hoofdstembureau is gedaan, in het kader van de algehele herziening van de Kieswet bezien moet worden. Ook wordt Uw mening gedeeld, dat de urgentie van de onderhavige materie een behandeling bij voorrang rechtvaardigt.

Voor het overige geven de toegezonden stukken de Kiesraad geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Namens de Kiesraad,

, voorzitter

, secretaris.